

توافقاتی داشته‌اند که از جمله می‌توان به سند مورد توافق بین تهران و دمشق در می ۲۰۱۷ اشاره کرد (Kajjo & Jedinia, 2019). بر خلاف گروه‌های شیعی عراقی که غالباً ملی بودند، در سوریه به دلیل در اقلیت بودن شیعیان، گروه‌های شیعی فراملی هستند. برجسته‌ترین و سازمان‌یافته‌ترین این گروه‌ها «حزب‌الله لبنان» است که در آغاز آوریل ۲۰۱۳ با فرماندهی حمله زمینی در «القصیر» و پیروزی در آن علناً در جنگ سوریه درگیر شد (Sullivan, 2014: 4 & 11).

حزب‌الله به‌عنوان بازوی عملیاتی غیرایرانی مستشاران ایرانی سپاه قدس در جهان عرب عمل کرده و نیروهایش آموزش دیده‌تر، سازمان‌یافته‌تر و مجرب‌تر از متحدان سوری و عراقی خود هستند. بر این اساس، حزب‌الله نقش برجسته‌ای در سازماندهی و آموزش «نیروهای دفاع ملی»^۱ و نیروهای نظامی و شبه‌نظامی سوری و نیز رهبری شبه‌نظامیان شیعی در سوریه داشته است. علاوه بر این، حزب‌الله، در مبارزه با گروه‌های تروریستی عملیات‌های تهاجمی بسیاری انجام داده است. در نهایت، این گروه، با تکیه بر مزیت‌های نسبی خود از جمله زبان عربی، آموزش نیروهای سوری توسط مستشاران ایرانی را تسهیل کرده است (Sullivan, 2014: 4- 5 & 9 & Fulton, Holliday & Wyr, 2013: 21).

حزب‌الله در قدم نخست، در آغاز سال ۲۰۱۳ سازماندهی و آموزش «نیروهای دفاع ملی»، متشکل از ۵۰ هزار نیروی داوطلب که اکثراً علوی و شیعی بودند را توسط مستشاران ایرانی تسهیل کرد. فراتر از سوریه، مبارزان شیعی از لبنان، عراق، افغانستان و پاکستان تحت چتر مدافعین حرم سازماندهی شده‌اند که برجسته‌ترین آنها «بریگاد ابوالفضل العباس» است که اکثراً از شبه‌نظامیان شیعی عراق در پاییز ۲۰۱۲ تشکیل شد و برای نخستین بار حضور شیعیان عراق در سوریه را به نمایش گذاشت (Karouny, 2013 & Fulton, Holliday & Wyr, 2013: 19- 20, 24).

گروه‌های شبه‌نظامی عراقی در طول جنگ عراق تشکیل شده و سپاه قدس از حزب‌الله جهت تسهیل سازماندهی و آموزش آنها بهره گرفت. برجسته‌ترین این

1. National Defense Forces (NDF)